

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς” ...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
Ὁρθοδοξίας μας

*«Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἰδῶλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατὰ Σου τὴν ἰσχὺν πέπτωκεν...»*

Τὸ Πάθος καὶ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ σύγχρονη Ψευδώνυμος Γνώση*

Πρωτ. Βασιλείου Α. Γεωργοπούλου,
Λέκτορας Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΟ Ψευδώνυμος Γνώσις, ὁ Ἅγιος Εἰρηναῖος Λυῶνος (140; - 202 μ.Χ.), μίᾳ μεγάλῃ πατερικῇ προσωπικότητῃ, στὸ ὁμώνυμο ἔργο του χαρακτήρισε κατὰ τρόπο σαφῆ καὶ ἀκριβῆ ἕναν μεγάλο ἀριθμὸ διαφόρων αἰρετικῶν ἀπόψεων ποὺ ἐπιχειροῦσαν νὰ ἀντικαταστήσουν τὴν ἐκκλησιαστικὴ διδαχὴ καὶ ἐμπειρία, «τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει» (Ἰούδα 3), μὲ ἐξωεκκλησιαστικὲς ἀτομικὲς ἐπινοήσεις.

Τὸ φαινόμενο αὐτὸ εἶναι μόνιμο μέσα στὴν ἱστορία καὶ εἶναι βεβαίως ὑπαρκτὸ καὶ στὴν ἐποχὴ μας.

Ἐπισημαίνει πολὺ χαρακτηριστικὰ ὁ καθηγητὴς κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου:

«Συχνὰ ὑπάρχουν ἰσχυρισμοὶ περὶ τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖοι, εἴτε μὲ ἔκδηλη ἀντιχριστιανικὴ διάθεσι, εἴτε κατὰ συγκεκαλυμμένον τρόπο μὲ χρῆσι εὐσεβοφανοῦς προσωπείου, ὑπονομεύουν αὐτὰ τὰ θεμέλια τοῦ χριστιανισμοῦ»¹.

Τέτοιου εἶδους ἰσχυρισμοί, ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ χαρακτηριστοῦν ὡς **σύγχρονη Ψευδώνυμος Γνώση**, καὶ ἀναφέρονται σὺν τοῖς ἄλλοις, στὸ σωτήριο Πάθος καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, διατυπώνονται καὶ σήμερα.

* * *

Στὸ ἄρθρο μας αὐτὸ θὰ ἀναφερθοῦμε ἐνδεικτικῶς σὲ κάποιες μορφὲς αὐτῆς τῆς **ποικιλόμορφης σύγχρονης Ψευδωνύμου Γνώσεως** ἀπὸ τὸν ἀποκρυσφιστικὸ, συγκρητιστικὸ καὶ παραθρησκευτικὸ

χώρο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η *Ψευδώνυμος Γνώση*, απουσιάζει από τον χώρο και των διαφόρων παραχριστιανικών κινήσεων (π.χ. Μάρτυρες του Ίεχωβά, Μορμόνοι, Χριστιανική Έπιστήμη κ.ά.).

Θὰ δοῦμε πῶς, παρ' ὅτι γίνεται ἀναφορὰ στοῦ Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ἀγνοοῦνται τὰ ἱστορικὰ γεγονότα, ἀλλοιώνεται ἡ θεολογική τους νοηματοδότηση καὶ πῶς τελικὰ ὑποβιβάζεται τὸ Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ καὶ παραμορφώνεται τὸ σωτηριολογικὸ Του ἔργο.

* * *

α. Για τὸν Κορεάτη Ψευδομεσσία Μουν (Sun Myung Mun), τὸν ἰδρυτὴ τῆς λεγόμενης *Ἐνωτικῆς Ἐκκλησίας (Unification Church)*, ποὺ αὐτοπροβάλλεται ὡς ὁ *Κύριος τῆς Δευτέρας Παρουσίας* καὶ διακηρύσσει πῶς *συμπληρώνει τὸ ἔργο ποὺ δὲν κατάφερε νὰ ὀλοκληρώσει ὁ Χριστός*, τὸ Πάθος τοῦ Χριστοῦ δὲν ἔχει καμμία σωτηριολογικὴ σημασία ἢ ἀξία, στερεῖται περιεχομένου, εἶναι ἀπλῶς, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Sun Myung Mun, *μιὰ ἀποτυχία*².

Ἡ Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ θέση Της στοῦ Μυστήριου τῆς θείας Οἰκονομίας χαρακτηρίζεται ὡς *τραγωδία*. Ἡ πίστη σ' Αὐτὴν εἶναι μιὰ *πλάνη*, πάνω στὴν ὁποία, λέγει ὁ Sun Myung Mun, οἰκοδομήθηκε ὁ Χριστιανισμός. Ἀναφέρει μάλιστα ὅτι οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἀπελευθερωθοῦν ἀπ' αὐτὲς τὶς ἐσφαλμένες κατανοήσεις καὶ νὰ ἀποδεχθοῦν τὸν δικό του τρόπο κατανόησης τῶν γεγονότων. Οὐδεμία ἐπίσης σημασία ἔχει στοῦ σύστημα τοῦ Sun Myung Mun ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ³.

β. Ἡ Θεοσοφία ἀποτελεῖ τὴν ἀποκρυσφιστικὴ κίνηση καὶ κοσμοθεωρία ποὺ δημιούργησε ἡ ρωσικῆς καταγωγῆς Η. Ρ. Blavatsky (1831-1891) καὶ αὐτοδιαφημίζεται ὅτι ἀποτελεῖ *τὴν κοινὴ πηγὴ καὶ συνισταμένη ὅλων τῶν θρησκειῶν*.

Ἡ Θεοσοφία συνέβαλε τὰ μέγιστα στὴν ἀνάπτυξη καὶ τὴν διάδοση διαφόρων ἀποκρυσφιστικῶν δοξασιῶν στοὺς νεότερους χρόνους. Ἡ Blavatsky χαρακτήριζε τὸν Σταυρικὸ Θάνατο τοῦ Κυρίου ὡς «*ἐφιάλτη τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας*»⁴.

γ. Ἡ Ἀνθρωποσοφία εἶναι ἡ ἀποκρυσφιστικὴ διδασκαλία καὶ κοσμοθεωρία, δημιουργὸς τῆς ὁποίας ὑπῆρξε ὁ πρῶην γενικὸς γραμματέας τῆς Γερμανικῆς Θεοσοφικῆς Στοᾶς Rudolf Steiner (1861-1925).

Στὴν διδασκαλία τοῦ R. Steiner σχετικὰ μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ὑπάρχει μιὰ πρωτοφανῆς περιφρόνηση τῶν ἱστορικῶν δεδομένων τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων καὶ μιὰ ταυτόχρονη ἐμμονή

καὶ ἐπιμονὴ νὰ προσαρμοστοῦν τὰ ὅσα ἀναφέρονται στὴν Καινὴ Διαθήκη στὰ ἀποκρυφιστικὰ φαντασιοκοπήματά του.

Μέχρι τὸ τριακοστὸ ἔτος, κατὰ τὸν R. Steiner, συνυπάρχουν στὸν λεγόμενον Ἰησοῦ τὸ ἀστροειδὲς σῶμα τοῦ Βούδα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Ζωροάστρη. Κατὰ τὴν στιγμή τῆς Βάπτισης στὸν Ἰορδάνη ἐγκατέλειψε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ τὸ πνεῦμα τοῦ Ζωροάστρη καὶ βαπτίστηκε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἀπὸ Ναζαρέτ, μέσα στοῦ ὁποῖο κατοικοῦσε ἡ κοσμικὴ ἀτομικότητα τοῦ Χριστοῦ.

Στὸ Μυστήριον τοῦ Γολγοθᾶ, ἔκφραση προσφιλῆς στὸν R. Steiner, ὁ Χριστὸς ὡς ἀρχηγὸς τῶν ἡλιακῶν ὄντων, ἔχυσε τὸ αἷμα του συμβολικῶς καὶ κατέστη τὸ κύριον πνεῦμα, ὁδηγὸς ἐξέλιξης καὶ πολιτισμοῦ στὴν γῆ. Στὸν Γολγοθᾶ παίρνει ἐπάνω του τὸ κάρμα τοῦ κόσμου⁵.

δ. Ὁ Πνευματισμὸς εἶναι ἡ ἀποκρυφιστικὴ θεωρία καὶ πρακτικὴ, κατὰ τὴν ὁποία μὲ τὴν μεσολάβηση ὀρισμένων μεσαζόντων ἢ μέντιουμ μπορεῖ κάποιος νὰ ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸν κόσμον τῶν πνευμάτων καὶ νὰ δέχεται ἀποκαλύψεις καὶ πληροφορίες ἀπ' αὐτά. Ὁ νεότερος πνευματισμὸς ξεκίνησε τὸν 19ον αἰῶνα στὶς Η.Π.Α. καὶ διαδόθηκε γρήγορα στὴν Εὐρώπῃ.

Ὁ σωτηριολογικὸς χαρακτήρας τῆς Σταυρικῆς Θυσίας τοῦ Χριστοῦ θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς πνευματιστὲς ὡς «ἀνθρώπινη ἐπιπόνησις ὑβριστικὴ διὰ τὸν Θεόν», γιὰ δὲ τὴν Ἀνάστασή Του ἰσχυρίζονται ὅτι «Τὸ σῶμα του βέβαια δὲν ἀνέστη, ἀλλ' Ἐκεῖνος οὐδέποτε ἀπέθανεν καὶ ὡς πνεῦμα ὑλοποιημένον ἐφανερώθη στοὺς φίλους Του»⁶.

ε. Στὸ Πάθος καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δὲν παραλείπουν νὰ ἀναφέρονται καὶ οἱ διάφορες νεο-ἰνδουϊστικὲς γκουρουϊστικὲς κινήσεις.

Οἱ κινήσεις αὐτές, ἐνῶ προσπαθοῦν νὰ κατανοήσουν μὲ ἰνδουϊστικὲς προϋποθέσεις τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου, ὁ Σταυρὸς ὅμως τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ γι' αὐτές ἓνα ἀξεπέραστο ἐμπόδιο πού δὲν μπορεῖ νὰ ἐρμηνευθεῖ καὶ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸς, γι' αὐτὸ τὸ ὅλο σωτηριολογικὸ Του ἔργο ἀπορρίπτεται⁷.

* * *

Τὰ ὅσα ἐνδεικτικῶς ἀναφέραμε παραπάνω δὲν ἐξαντλοῦν φυσικὰ τὸ δυσαρίθμητο πλῆθος προσώπων, κινήσεων, ἐντύπων καὶ διαδικτυακῶν τόπων πού ἐκπροσωποῦν μιὰ ποικιλία ἀπόψεων τῆς σύγχρονης **Ψευδωνύμου Γνώσης** σχετικὰ μὲ τὸ Πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου καὶ τὸ σωτηριολογικὸ Του ἔργο.

Πρόκειται ουσιαστικά για «*διδασκαίς ποικίλαις καὶ ξέναις*» (Εβρ. 13, 9), «*βέβηλες κενοφωνίες*» (2 Τιμ. 2, 16), «*παραδόσεις ἀνθρώπων*» (Κολ. 2, 8) «*πονηρῶν καὶ γοήτων*» (2 Τιμ. 3, 13) ἢ, ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Ιουστίνος Φιλόσοφος καὶ Μάρτυς, «*πολλοὶ γὰρ καὶ ἄθεα καὶ βλάσφημα καὶ ἄδικα ἐν ὀνόματι αὐτοῦ παραχαράσσοντες ἐδίδαξαν, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος διαβόλου ἐμβαλλόμενα ταῖς διανοίαις αὐτῶν ἐδίδαξαν καὶ διδάσκουσι μέχρι νῦν*»⁸.

(*) Περιοδ. «**Ἐφημέριος**», Ἀπρίλιος 2010, σελ. 23-25. Επιμέλ. ἡμετ.

1. Βλ. Εὐ. Θεοδώρου, *Προλεγόμενα στὴν Χριστολογικὴ Ἀπολογητικὴ*, Θεολογία 68 (1997), σ. 626.
2. Βλ. *Ein Prophet spricht heute. Die Worte des Rev. San Myung Mun* (Hrsg: Vereinigung Kirche e.V), Frankfurt 1976², σ. 123.
3. Βλ. Rev. San Myung Mun, *Die Zukunft des Christentums*, Frankfurt 1975, σ. 97.
4. Βλ. Παν. Τρεμπέλα, *Μασσωνισμός - Θεοσοφία*, Ἀθήναι 1932, σσ. 266-267.
5. Βλ. R. Steiner, *Die Geheimwissenschaft im Umriss*, Stuttgart 1948, σ. 277. I. Gassmann, *Kleines Anthroposophie Handbuch*, Schacht - Audort 2006, σσ. 91-96.
6. Βλ. Ε. Καλογερέα, *Μεταψυχική. Ἡ ἐπιστήμη τοῦ Πνευματισμοῦ*, Ἀθήναι χ.χ., σ. 409. H. Reller - H. Krech - M. Kleiminger (Hrsg), *Handbuch Religiöse Gemeinschaften und Weltanschauungen*, Gütersloh 2000⁵, σ. 645.
7. Βλ. R. Hummel, *Les gourous*, Paris 1988, σ. 100. Πρωτ. Β. Γεωργοπούλου, *Οἱ Γκουρού καὶ ὁ Χριστός*, Ἀθήνα 2006, σσ. 23, 27, 31, 33-34.
8. Βλ. Αγ. Ιουστίνου Φιλοσόφου καὶ Μάρτυρος, *Διάλογος*, 82, PG 6, 669 C.